

Complexnummer: 509992

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Weeshuiscomplex

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

509993, 509994, 510002, 510003, 510004

Woonplaats

Schagerbrug

Gemeente

Schagen

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdoject

Bij Grote Sloot 252, 1751 LH te Schagerbrug

Complexomschrijving

Inleiding

WEESHUISCOMPLEX "Huize van Strijen", gelegen in het buitengebied van de gemeente Zijpe, aan de oostzijde van de Grote Sloot. Het complex ligt tussen de kernen Schagerbrug en Sint Maartensbrug, in de zogeheten Polder C van de Zijpe- en Hazepolder. De geschiedenis van het complex gaat terug tot in de 18de eeuw, toen Jacob Jacobsz van Strijen in 1728 een weeshuis liet stichten op deze plaats. Zowel in het voormalige buitenverblijf als in de Hofstede "Uijt den Haeck" vonden wezen een thuis. Na een brand in de late 19de eeuw, werden de huidige stolpboerderij "Uit den Haak" (1898-99) en het huidige "Huize van Strijen" (1896-97) gebouwd in streek-eigen, respectievelijk eclectisch-renaissancistische trant.

Omschrijving

Het weeshuiscomplex "Huize van Strijen" omvat de volgende afzonderlijk te beschermen onderdelen: het WEESHUIS "Huize van Strijen", de TOEGANGSPARTIJ bij het weeshuis (bestaande uit twee hekpijlers en een hek), een STOLPBOERDERIJ (boerderij "Uit den Haak"), een voormalige ARBEIDERSWONING en één van de langs de Grote Sloot geplaatste HOUTEN TOEGANGSHEKKEN tot de pachtgronden van het weeshuis.

Waardering

Het weeshuiscomplex "Huize van Strijen" is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als voorbeeld van een in de late 19de eeuw gebouwd weeshuiscomplex met bijbehorende boerderij, arbeiderswoning en hekkeren op het Noordhollandse

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

platteland. Daarnaast heeft het complex ensemblewaarde waarde door de beeldbepalende situering aan de Grote Sloot in de Zijpe- en Hazepolder en de historisch-functionele relatie met de omringende pachtgronden.

Monumentnummer*: 509993

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 juni 1998
Kadaster deel/nr	82829/160

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schagerbrug	Schagen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schagerbrug	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Zijpe	D			1733

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaand WEESHUIS, gebouwd in 1896-1897 in eclectische bouwtrant met voornamelijk neo-rennaissance-elementen. Het gebouw is waarschijnlijk ontworpen door de Alkmaarse architect K. Bakker Dzn. Het oorspronkelijke opschrift in hardsteen, "WEESHUIS", is nog aanwezig onder de huidige naamplaat "HUIZE VAN STRIJEN". Het weeshuis ligt ten oosten van de Grote Sloot en is het meest zuidelijk gelegen gebouw van de drie op een rij gelegen objecten van het weeshuiscomplex (weeshuis, stolpboerderij en arbeiderswoning). Het weeshuis voorgaande was in de 18de en 19de eeuw eigendom van het dijkbestuur van de Zijpe- en Hazepolder, maar in de Franse tijd (1795-1810) toen het kadaster werd ingesteld, is het overgegaan naar een stichting. Het huidige weeshuis staat op de plaats van een ouder pand. De twee oorspronkelijke trappenhuizen van het huidige weeshuis zijn in de 20ste eeuw vervangen door één centraal trappenhuis. Door verschillende (niet beschermde) aanbouwen zijn zowel de achtergevel van het weeshuis als de oorspronkelijke uitbouw aan de achterzijde in sterke mate gewijzigd. De aanbouwen hebben evenwel het aanzien van het gebouw vanaf de zijde van de openbare weg niet aangetast.

N.B. De aanbouwen aan de achterzijde van het weeshuis vallen niet onder de bescherming.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwd weeshuis, met een rechthoekige uitbouw aan één der lange zijden. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een gebroken schilddak met noklijn evenwijdig aan de Grote Sloot en twee zinken nokpijons op de nokhoeken. De achterbouw heeft twee bouwlagen onder een ingestoken schilddak en noklijn loodrecht op de Grote Sloot. De daken zijn gedekt met zwarte Tuiles du Nord. De houten kapconstructie met verticaal beschot is nog intact. In het dak van het voorhuis zijn verschillende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dakkapellen onder ingestoken geknikt schilddak aangebracht. De dakkapellen hebben een klein rechthoekig houten venster, houten klauwstukken en een zinken dakbedekking.

Het pand is opgetrokken in rode baksteen boven een uitgemetselde, gecementeerde plint. Detailleringen, zoals speklagen, waterlijsten, aanzet- en sluisstenen van de vensterbogen, consoles van de gootlijst en de deurarchitraaf van de hoofdingang, zijn uitgevoerd in stucwerk. Lekdorpels en traptreden zijn van hardsteen. Tenzij anders vermeld, bevatten de vensterassen op de begane grond een rechthoekig houten T-venster met rondboogvormig bovenlicht en drieruits-roedenverdeling. Op de eerste verdieping bevatten de vensterassen, tenzij ander vermeld, een rechthoekig houten T-venster met drieruits-bovenlicht en getoogde strek, waarbij het vulstuk tussen getoogde strek en bovenlicht is gevuld met decoratief metselwerk.

De voorgevel (W) heeft een breedte van zeven vensterassen. Horizontale geleding vindt plaats door de speklagen, waterlijsten en een geprofileerde gootlijst op consoles. Bij de verticale geleding ligt de nadruk op de middelste vensteras die een middenrisaliet over twee bouwlagen vormt. Het middenrisaliet heeft op de begane grond de ingang, bestaande uit drie traptreden, een dubbele paneel deur met ijzeren sierroosters en bovenlicht, en een gestucte deurarchitraaf met lisenen, kroonlijst en fronton. In het fronton is het jaartal "1896" aangebracht. Op de eerste verdieping heeft het middenrisaliet een groot rechthoekig draaivenster met tweeruits-bovenlicht en getoogde strek. Het middenrisaliet wordt bekroond door een topgevel met eclectische details in stuc. In de topgevel bevindt zich een rechthoekig draaivenster met getoogde strek. Aan weerszijden van het middenrisaliet bevinden zich geveldelen met een breedte van drie vensterassen, die afgesloten worden door een kroonlijst in decoratief metselwerk en geprofileerde gootlijst op consoles. De speklagen in de voorgevel lopen door over de zijgevels.

De linkerzijgevel (N) heeft op de begane grond één vensteras (geheel oostelijk) met een rechthoekig T-venster met getoogde strek en op de eerste verdieping (geheel oostelijk) twee kleine vensters met een getoogde strek.

De rechterzijgevel (Z) heeft op de begane grond één rondboogvenster en één rechthoekig venster met getoogde strek. De eerste verdieping heeft één rechthoekig venster met getoogde strek en (geheel oostelijk) twee kleine vensters met getoogde strek.

Aan de achtergevel (O) bevindt zich de rechthoekige uitbouw onder ingestoken schilddak.

Waardering

Het weeshuis is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als historisch-functioneel hoofdonderdeel van het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". Daarnaast is het object van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een aan het eind van de 19de eeuw gebouwd weeshuis in eclectische bouwtrant.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Sociale zorg, liefdadigheid

Functie

Weeshuis

Monumentnummer*: 509994

Status rijksmonument
Inschrijving register* 17 juni 1998
Kadaster deel/nr 82930/3

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Schagerbrug Schagen Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Schagerbrug

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Zijpe D 881

Omschrijving**

Inleiding

Houten HEK, zijnde toegangshek tot pachtgrond behorende bij het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". Het hek is geplaatst bij de ingang (aan de Grote Sloot) van een perceel pachtgrond, gelegen ten zuiden van het weeshuis. Naast dit exemplaar zijn verschillende soortgelijke hekken aanwezig bij de overige pachtgronden van het weeshuis. De bescherming berust op één hek, om als specimen van de soort bewaard te blijven.

Omschrijving

Houten hek, bestaande uit vier horizontale delen, verstevigd door middel van dwars en schuingeplaatste planken. Op de bovenste regel van het houtwerk is de tekst "ALGEMEEN WEESHUIS" geschilderd. Het hek is door middel van ijzeren hang- en sluitwerk aan twee betonnen pijlers bevestigd.

Waardering

Het hek is van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het weeshuiscomplex "Huize van Strijen".

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke Efscheiding(D) Hek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510002

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 juni 1998
Kadaster deel/nr	82824/146

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schagerbrug	Schagen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schagerbrug	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Zijpe	D			1733

*Omschrijving***

Inleiding

TOEGANGSPARTIJ, behorend bij het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". De toegangspartij, bestaande uit twee hekpijlers en een toegangshek, bevindt zich aan de westzijde voor het weeshuis, bij de weg (de Grote Sloot).

Omschrijving

Op vierkant grondplan opgetrokken bakstenen hekpijlers aan weerszijden van een ijzeren hek. De hekpijlers zijn opgetrokken in twee tinten baksteen en zijn aan vier zijden voorzien van een bakstenen liseen. De plint, basement, kapitelen en de afdekplaten met beeldhouwwerken van putti zijn vervaardigd van hardsteen. De pijlers onderscheiden zich door verschillen in de beeldhouwwerken op de top.

De linkerpijler (de noordelijke) heeft een gebeeldhouwde bekroning, bestaande uit een putto die in de linkerhand een wapenschild draagt en met de rechterhand steunt op een 'hoorn des overvloeds'. Op het wapenschild zijn de wapens van de families Van Strijen en Van Bambeek afgebeeld.

De rechter-, zuidelijke pijler heeft een gebeeldhouwde bekroning, bestaande uit een putto die in de rechterhand een wapenschild vasthoudt en met de linkerhand een pot. Op het wapenschild is het wapen van de familie Van Strijen afgebeeld.

Het hekwerk tussen de pijlers bestaat uit een gietijzeren spijlenhek met puntige top.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De toegangspartij is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als historisch-functioneel onderdeel van het weeshuiscomplex "Huize van Strijen".

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Toegangshek

Monumentnummer*: 510003

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 juni 1998
Kadaster deel/nr	82824/119

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Schagerbrug	Schagen	Noord-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Zijpe	D			4882

Omschrijving**

Inleiding

STOLPBOERDERIJ van het Noordhollandse type, behorend bij het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". De stolpboerderij, genaamd "Uit den Haak", is gelegen aan de oostzijde van de Grote Sloot. Ten zuiden van de boerderij ligt het weeshuis, ten noorden ligt de voormalige arbeiderswoning. De boerderij werd gebouwd in 1898-1899, nadat een vorig gebouw op die plaats door brand was verwoest.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde stolpboerderij onder rietgedekt schilddak met getoogde spiegel aan de voorzijde en pannenrand rondom. De pangedekte delen bevatten platte Friese pannen. In de top van de getoogde spiegel wordt het dak doorsneden door een ronde bakstenen schoorsteen op vierkanten basis. De gevels zijn opgetrokken in baksteen boven een uitgemetselde plint. Op diverse plaatsen in het muurwerk zijn staafankers zichtbaar.

De inwendige draagconstructie bestaat uit een dubbel vierkant. Aan de westzijde van het vierkant bevindt zich de woning, aan de zuid- en oostzijde respectievelijk de lange en de korte regel, aan de noordzijde bevindt zich de dars.

De voorgevel (W) heeft een breedte van zes vensterassen en is opgetrokken boven een uitgemetselde, gepleisterde plint. Vijf vensterassen bevatten een getoogd houten T-venster met schuifraam, luiken en houten lekdorpel. De tweede as van rechts bevat een rechthoekige houten deur met een getoogd bovenlicht. Elke vensteras wordt bekroond door een gestucte strek met decoratieve gekroonde guirlandes. De gevel wordt afgesloten door een geprofileerde houten gootlijst.

De rechterzijgevel (Z) bevat nog vier oorspronkelijke hooggeplaatste houten stalvensters met tweeruits-klapramen en houten lekdorpels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De achtergevel (O) bevat een rechthoekige houten deur met bovenlicht (bij de zomerstal) en nog één hooggeplaatst rechthoekig houten stalvenster met tweeruits-klapraam. Geheel rechts bevindt zich iets terugliggend de opgeklampte dubbele darsdeur.

De linkerzijgevel (N) bevat nog drie oorspronkelijke hooggeplaatste rechthoekige houten darsramen met houten lekdorpel.

Waardering

De in streek-eigen bouwtrant uitgevoerde stolpboerderij "Uit den Haak" is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als historisch-functioneel onderdeel van het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". Daarnaast is het object van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van landelijke bouwkunst uit de periode rond 1900 met rijke gevelbehandeling.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 510004

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 juni 1998
Kadaster deel/nr	82823/140

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schagerbrug	Schagen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schagerbrug	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Zijpe	D			4704

*Omschrijving***

Inleiding

Vrijstaande voormalige ARBEIDERSWONING, behorend bij het weeshuiscomplex "Huize van Strijen". De in ambachtelijk-traditionele bouwtrant uigevoerde arbeiderswoning ligt circa 150 meter ten noorden van het weeshuis, ten oosten van de Grote Sloot. Het pand is ietwat teruggelegen ten opzichte van de weg en wordt daarvan gescheiden door een afwateringslootje. De arbeiderswoning werd omstreeks 1910 gebouwd.

N.B. De aanbouw aan de achterzijde van de woning valt niet onder de bescherming.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde arbeiderswoning, bestaande uit één bouwlaag onder een zadeldak, gedekt met zwarte Friese golfpannen. De noklijn loopt evenwijdig aan de Grote Sloot. Op de nok staat een vierkanten bakstenen schoorsteen.

Het pand is opgetrokken in bruine baksteen boven een uitgemetselde plint.

Op verschillende plaatsen in de kopgevels zijn sierankers zichtbaar. Tenzij anders vermeld, bevatten de vensterassen een rechthoekig houten schuifvenster met drieruits-bovenlicht en houten lekdorpel.

De voorgevel (W) heeft drie vensterassen. Ter hoogte van de onder-, bovendorpels en middenkalf van de vensters is een speklaag in rode baksteen aangebracht. De gevel wordt afgesloten door een houten bakgoot op houten consoles.

De rechterzijgevel (Z) bevat op de begane grond één vensteras. In de topgevel is een rechthoekig houten draaivenster aangebracht. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kopgevel wordt afgesloten door een dakoverstek met windveren.

De achtergevel (O) bevat één nog oorspronkelijk venster. De gevel wordt afgesloten door een houten bakgoot op consoles.

De linkerzijgevel (N) heeft een opbouw en indeling vergelijkbaar met de rechterzijgevel. De vensteras op de begane grond bevat echter een smal houten schuifvenster.

Waardering

De vroeg-20ste-eeuwse, eenvoudige arbeiderswoning is van algemeen belang uit cultuur- en architectuurhistorisch oogpunt als historisch-functioneel onderdeel van het weeshuiscomplex "Huize van Strijen".

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis